

**TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE**  
**M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)**  
**EXAMINATION: MAY – 2025**  
**SECOND SEMESTER**

**Subject: History of Dalit Movement in 20th Century in India (HISMJE-201)**

|                         |                         |                                  |
|-------------------------|-------------------------|----------------------------------|
| <b>Date: 26/05/2025</b> | <b>Total marks: 100</b> | <b>Time: 10.00 am to 1.00 pm</b> |
|-------------------------|-------------------------|----------------------------------|

**Instructions:** 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.  
3) Answer should be precise and to the point.

**Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)**

- 1) Discuss the significance of the Kalaram Temple Entry Satyagraha at Nashik in the History of the Dalit Movement in Modern India.
- 2) What were the aims and objectives behind the establishment of Scheduled Castes Federation?
- 3) Write an essay on Anti Caste Movements in Kerala and Karnataka.
- 4) Evaluate the contribution of Republican Party of India in the Post-Ambedkarite Dalit Movement.
- 5) Critically evaluate the impact of Round Table Conferences on the Dalit issues in Modern India.
- 6) Examine the place of Dalits in the regime of Liberalization, Privatization and Globalization (LPG).

**Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)**

- 1) Explain the importance of Mahad Satyagraha.
- 2) Discuss the Gandhi and Dalit Issues.
- 3) Explain the Southborough Commission
- 4) Discuss the Nature of Anti Caste Movements active in North India.
- 5) Write the Dravida Munnetra Kazhagam (DMK)
- 6) Write a note on Ambedkar and Journalism.

**मराठी रूपांतर**

**सूचना :** १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.  
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

**प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)**

१. आधुनिक भारतातील दलित चळवळीच्या इतिहासात नाशिकच्या काळाराम मंदिर प्रवेश सत्याग्रहाच्या महत्वाची चर्चा करा.
२. शेड्यूल्ड कास्ट फेडरेशनच्या (अनुसूचित जाती महासंघ) स्थापनेमागे कोणती ध्येये व उद्दिष्टे होती?
३. केरळ व कर्नाटकमधील जातीप्रथाविरोधी चळवळींचे स्वरूप स्पष्ट करा.
४. आंबेडकरांच्या पाश्चात दलित चळवळीस रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडियाच्या योगदानाचे टिकात्मक मूल्यमापन करा.
५. आधुनिक भारतातील दलित समस्येवर गोलमेज परिषदांचा काय प्रभाव पडला त्याचे टिकात्मक परीक्षण करा.
६. खासगीकरण, त्या काळात दलितांच्या स्थानाचे परीक्षण करा (खाउजा) जागतिकीकरण, उदारीकरण,

**प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)**

१. महाडचा सत्याग्रह (चवदार तळे) आणि त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
२. गांधीजी आणि दलितांचे प्रश्न यावर माहिती लिहा.
३. साऊथबोरो आयोगाबद्दल सविस्तर माहिती लिहा.
४. उत्तर भारतात कार्यरत असणाऱ्या जातीविरोधी चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
५. द्रविड मुन्नेत्र कझागम यावर माहिती लिहा.
६. आंबेडकर आणि पत्रकारीता यावर टिपण लिहा.